

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. rugsėjo 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Oro transportas – Reglamentas (EB) Nr. 261/2004 – 5 ir 9 straipsniai – Oro vežėjo prievolė pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje keleiviams, kurių skrydis buvo atšauktas – Žala, kurią keleivis patyrė jį apgyvendinusiame viešbutyje – Galimybė remtis oro vežėjo atsakomybe dėl viešbučio darbuotojų aplaidumo“

Byloje C-530/19

dėl *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) 2019 m. birželio 17 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. liepos 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

NM, veikianti kaip *Niki Luftfahrt GmbH* bankroto administratorė,

prieš

ON

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė L. S. Rossi, trečiosios kolegijos pirmininkė A. Prechal (pranešėja) ir teisėjas F. Biltgen,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- ON, atstovaujamo *Rechtsanwalt E. Sommeregger*,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller, M. Hellmann ir E. Lankenau,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos K. Bulterman ir C. S. Schillemans,
- Europos Komisijos, atstovaujamos N. Yerrell ir G. Braun,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 10), 9 straipsnio 1 dalies b punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant NM, veikiančios kaip *Niki Luftfahrt GmbH*, kuri yra oro transporto bendrovė, bankroto administratorės, ir ON ginčą dėl pastarosios reikalavimo atlyginti žalą, kurią ji patyrė viešbutyje, kuriame atšaukusi skrydį *NIKI Luftfahrt* ją apgyvendino.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 261/2004 1, 2, 13 ir 19 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(1) [Europos Sąjungos] veiksmais oro transporto srityje, be kita ko, turėtų būti siekiama užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį. Be to, turėtų būti visokeriopai atsižvelgiama į vartotojų apsaugos reikalavimus apskritai.
 - (2) Atsisakymas vežti ir skrydžių atšaukimas arba atidėjimas ilgam laikui sukelia keleiviams rimtų nemalonumų ir nepatogumų.<...>
 - (13) Keleiviai, kurių skrydžiai buvo atšaukti, turėtų turėti galimybę atgauti už bilietus sumokėtą sumą arba vykti kitu maršrutu patenkinamomis sąlygomis, ir jais turėtų būti tinkamai pasirūpinta, kol jie laukia vėlesnio skrydžio.<...>
 - (19) Skrydį vykdančios oro vežėjai turėtų patenkinti specialias riboto judrumo asmenų ir juos lydinčių asmenų reikmes.“
- 4 Šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šis reglamentas jame nurodytomis sąlygomis nustato minimalias keleivių teises, kai:

<...>
 - b) jų skrydis atšaukiamas;<...>“

5 Minėto reglamento 2 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

„i) „riboto judrumo asmuo“ – bet kuris asmuo, kurio judrumas naudojant transportą yra ribotas dėl fizinės negalios (sensorinės ar judėjimo, nuolatinės ar laikinos), intelekto sutrikimo, amžiaus ar dėl bet kurios kitos negalios priežasties, ir dėl kurio padėties jam reikia skirti daugiau dėmesio ir pritaikyti visiems keleiviams teikiamas paslaugas prie to asmens reikmių;

<...>“

6 Reglamento Nr. 261/2004 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Atšaukus skrydį:

<...>

b) oro vežėjas atitinkamiems keleiviams teikia pagalbą pagal 9 straipsnio 1 dalies a punktą ir 9 straipsnio 2 dalį, taip pat nukreipimo kitu maršrutu atveju, jei pagrįstai tikimasi, kad naujojo skrydžio išvykimo laikas bus ne anksčiau kaip kitą dieną po atšaukto skrydžio planuoto išvykimo, – 9 straipsnio 1 dalies b punkte ir 9 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą pagalbą;

<...>“

7 Šio reglamento 9 straipsnyje „Teisė į rūpinimąsi“ nustatyta:

„1. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, keleiviams nemokamai pasiūloma:

<...>

b) apgyvendinimas viešbutyje tais atvejais:

– kai būtina pasilikti vieną ar daugiau naktų, arba

<...>

2. Be to, keleiviams pasiūloma du kartus nemokamai paskambinti telefonu, išsiųsti telekso ar fakso pranešimus arba elektroninius laiškus.

3. Taikant šį straipsnį, skrydį vykdantis oro vežėjas skiria daug dėmesio riboto judrumo asmenų ir juos lydinių asmenų, taip pat vaikų, kurie vyksta be suaugusiųjų, poreikiams patenkinti.“

8 Minėto reglamento 12 straipsnio „Papildoma kompensacija“ 1 dalyje numatyta:

„Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio keleivių teisei gauti papildomą kompensaciją. Pagal šį reglamentą gautos kompensacijos suma gali būti atimama iš tokios kompensacijos sumos.“

Austrijos teisė

- 9 *Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* (Bendrasis civilinis kodeksas) 1313a straipsnis suformuluotas taip:
„Prievolę kitam turintis asmuo atsako už žalą, patirtą dėl savo teisėtai paskirto atstovo ar dėl asmenų, kuriuos pasitelkė vykdydamas [savo prievolę], kaltės, kaip už savo paties padarytą žalą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 Pagal kelionės paslaugų paketo sutartį ON rezervavo skrydį iš Maljorkos (Ispanija) į Vieną (Austrija), kurį turėjo vykdyti *NIKI Luftfahrt*. Atšaukus skrydį ši rezervacija buvo pakeista ir išvykimas iš Maljorkos buvo perkeltas į kitos dienos vakarą. Dėl šio atšaukimo *NIKI Luftfahrt* nemokamai pasiūlė ON apgyvendinimą vietiniame viešbutyje.
- 11 Gyvendama šiame viešbutyje ON, kuri juda tik naudodamasi neįgaliojo vežimėliu, priekiniams jo ratams užstrigus griovelyje skersai kelio, nukrito ir sunkiai susižalojo.
- 12 ON *Landesgericht Korneuburg* (Kornoiburgo apygardos teismas, Austrija) pareiškė ieškinį, kuriuo prašė priteisti iš NM jos patirtos žalos atlyginimą. Šiuo klausimu ji nurodė, kad nelaimingas atsitikimas įvyko viešbutyje ir kad to viešbučio valdytojo darbuotojai elgėsi aplaidžiai: jie nei pašalino minėtą skersai kelio esantį griovelį, nei padarė jį saugų.
- 13 2018 m. lapkričio 21 d. sprendimu šis teismas atmetė šį ieškinį motyvuodamas tuo, kad oro vežėjas turėjo prievolę tik pasirūpinti keleivio apgyvendinimu, nes Reglamente Nr. 261/2004 nenumatyta jokia atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl tariamo viešbučio, kuriame pagal šį reglamentą pasiūloma apgyvendinti, darbuotojų aplaidumo.
- 14 ON šį sprendimą apeliacine tvarka apskundė *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija), šis teismas 2019 m. vasario 14 d. nutartimi jį panaikino. Šio teismo manymu, pagal nacionalinę teisę, kuri pagal Reglamento Nr. 261/2004 12 straipsnį taikoma kartu su šiuo reglamentu, oro vežėjas atsako už aplaidų viešbučio, kurį jis įgaliojo vykdyti jam tenkančią prievolę suteikti Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas paslaugas, darbuotojų elgesį. *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas) grąžino bylą pirmosios instancijos teismui, kad būtų išnagrinėtos konkrečios pagrindinėje byloje nagrinėjamo nelaimingo atsitikimo aplinkybės.
- 15 Todėl NM pateikė kasacinį skundą *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija), siekdama, kad būtų pripažinta, jog *NIKI Luftfahrt* įvykdė savo prievolę pagal Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punktą nemokamai suteikusi ON nakvynę, nes oro vežėjas tam, kad išvengtų atsakomybės, neturi prievolės, be kita ko, patikrinti savo siūlomų viešbučių rezidencijų.
- 16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, pirma, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad, neįvykdžius šios prievolės apgyvendinti, keleivis turi teisę į kompensaciją, tiesiogiai grindžiamą Reglamentu Nr. 261/2004, kiek tai susiję su sumomis, kurios yra būtinos, tinkamos ir protingos siekiant ištaisyti oro transporto vežėjo nevykdytą prievolę pasirūpinti šiuo keleiviu (2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Sousa Rodríguez ir kt.*, C-83/10, EU:C:2011:652, 44 punktą ir 2013 m. sausio 31 d. Sprendimo *McDonagh*, C-12/11, EU:C:2013:43, 51 punktą). Vis dėlto negalima atmesti galimybes, kad Teisingumo Teismas minėtos prievolės netinkamą įvykdymą prilygina jos neįvykdymui ir tokiu atveju taip pat suteikia teisę į žalos atlyginimą tiesiogiai pagal Reglamentą Nr. 261/2004, net jei, kaip teigia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, netinkamo šios prievolės vykdymo atvejis yra susijęs su žalos atlyginimu išmokant kompensaciją, kurios suma viršija apgyvendinimo išlaidas, ir tokia žala, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 261/2004 bendrą struktūrą, galėtų patekti į jo 12 straipsnio taikymo sritį.

- 17 Antra, šis teismas patikslina, kad oro vežėjas taip pat galėtų būti laikomas atsakingu už apgyvendinimo paslaugas teikiančio viešbučio darbuotojų elgesį pagal Bendrojo civilinio kodekso 1313a straipsnį, tačiau su sąlyga, kad šie darbuotojai veikė vykdydami šiam vežėjui tenkančią prievolę. Šiuo tikslu labai svarbu nustatyti minėtam vežėjui pagal Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punktą tenkančios prievolės pobūdį. Jei ši prievolė turi būti suprantama taip, kad oro vežėjas privalo tik pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje ir apmokėti apgyvendinimo išlaidas, oro vežėjas yra atsakingas tik už viešbučio parinkimą, o ne už šio viešbučio darbuotojų elgesį.
- 18 Vis dėlto šią nuostatą taip pat galima aiškinti plačiau, t. y. taip, kad oro vežėjas yra atsakingas už patį apgyvendinimą. Tokiomis aplinkybėmis pagal Austrijos teisę oro vežėjas yra atsakingas už viešbučio, teikiančio apgyvendinimo paslaugas, darbuotojų aplaidumą, taigi oro vežėjas, esant viešbučio darbuotojams priskirtinam objektyviam įsipareigojimų neįvykdymui, turėtų įrodyti kaltės nebuvimą.
- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, nors, žinoma, pagal Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punkto formuluotę reikalaujama tik „pasiūl[yti]“ apgyvendinimą viešbutyje, tikslas užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį, primintas šio reglamento 1 konstatuojamojoje dalyje, patvirtina platesnį prievolės apgyvendinti aiškinimą, be kita ko, suteikiant keleiviui galimybę pareikšti ieškinį oro vežėjui teisme tam, kad gautų šiame viešbutyje patirtos žalos atlyginimą. Tokiu atveju šiam vežėjui nebūtų nustatyta neproporcinga atsakomybė, nes jis galėtų pareikšti ieškinį viešbučio valdytojui pagal jų sudarytą sutartį. Kadangi prievolė apgyvendinti viešbutyje turi būti vykdoma tik tuo atveju, kai oro vežėjas nevykdo įsipareigojimų, savaime suprantama, kad būtent oro vežėjas, o ne keleivis prisiima riziką, jog ieškinys gali būti pareikštas kitos valstybės narės nei ta, kurioje yra jo buveinė, teisme.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar oro vežėjui, kuris pagal [Reglamento Nr. 261/2004] 5 straipsnio 1 dalies b punktą privalo teikti pagalbą pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą, remiantis šiuo reglamentu taikoma atsakomybė už keleivio patirtą žalą dėl sužalojimo, kuri keleivis patyrė dėl oro vežėjo pasiūlyto viešbučio darbuotojų aplaidumo?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

ar oro vežėjo prievolė pagal [Reglamento Nr. 261/2004] 9 straipsnio 1 dalies b punktą apsiriboja viešbučio keleiviui parūpinimu ir apgyvendinimo išlaidų apmokėjimu, ar ši oro vežėjo prievolė apima ir patį apgyvendinimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 21 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pirmasis klausimas iš esmės susijęs su pasekmėmis, kurių pagal Reglamentą Nr. 261/2004 galėtų kilti oro vežėjui netinkamai įvykdžius šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą prievolę pasirūpinti, o antruoju klausimu siekiama nustatyti šios prievolės turinį, todėl pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį klausimą.

Dėl antrojo klausimo

- 22 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal šią nuostatą oro vežėjui nustatyta prievolė joje nurodytiems keleiviams nemokamai pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje reiškia ne tik tai, kad šis vežėjas turi jiems rasti viešbučio kambarį ir padengti su tuo susijusias išlaidas, bet ir prisiimti atsakomybę už pačias apgyvendinimo sąlygas.

- 23 Pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2017 m. sausio 18 d. Sprendimo *NEW WAVE CZ*, C-427/15, EU:C:2017:18, 19 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 24 Kiek tai susiję su nagrinėjamos nuostatos formuluote, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio „Teisė į rūpinimąsi“ 1 dalies b punkte numatyta, kad atitinkamiems keleiviams, įskaitant nurodytuosius šio reglamento 5 straipsnyje, susijusiam su skrydžio atšaukimu, turi būti nemokamai pasiūlomas apgyvendinimas viešbutyje, be kita ko, tais atvejais, kai būtina pasilikti vieną ar daugiau naktų. Taigi formuluotė „nemokamai pasiūloma <...> apgyvendinimas viešbutyje“ atitinka Sąjungos teisės aktų leidėjo valią išvengti to, kad atšaukus skrydį laukdami kito skrydžio keleiviai, priversti praleisti naktį viešbutyje, patys ieškotų viešbučio kambario ir apmokėtų jo išlaidas, nes šiais keleiviais turi pasirūpinti oro vežėjas, kuris šiuo tikslu turi imtis reikiamų priemonių. Kita vertus, iš šios nuostatos formuluotės aiškiai nematyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs oro vežėjams nustatyti prievolę ne tik pasirūpinti keleiviais, bet ir tiesiogiai arba per jų įgaliotus viešbučius pasirūpinti pačiomis jų apgyvendinimo sąlygomis.
- 25 Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punkto kontekstas patvirtina aiškinimą, pagal kurį oro vežėjai neturi prievolės imtis praktinių veiksmų organizuodami apgyvendinimą. Šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad oro vežėjai, atsižvelgdami į atitinkamų keleivių teisę į rūpinimąsi, turi jiems, be kita ko, pasiūlyti du kartus nemokamai paskambinti telefonu arba išsiųsti elektroninius laiškus. Nors iš šios nuostatos matyti, kad oro vežėjas turi imtis praktinių veiksmų ir nemokamai pasiūlyti keleiviams galimybę atlikti šiuos veiksmus, iš jos negalima daryti išvados, jog šis vežėjas turi prisiimti atsakomybę užtikrinant šiuo tikslu būtinas telekomunikacijų priemones.
- 26 Be to, ši aiškinimą patvirtina Reglamente Nr. 261/2004 apibrėžtas tikslas; remiantis šio reglamento 1 ir 13 konstatuojamosiomis dalimis, juo siekiama užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį, be kita ko, užtikrinant, kad keleiviais, kurių skrydis atšauktas, būtų tinkamai pasirūpinta, kol jie laukia vėlesnio skrydžio. Šiuo tikslu pagal Reglamentą Nr. 261/2004 šiems keleiviams taikomos standartinės ir neatidėliotinos žalos atlyginimo priemonės, pavyzdžiui, prireikus šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas nemokamas apgyvendinimas viešbutyje, nes šiomis priemonėmis siekiama vietoje patenkinti neatidėliotinus keleivių poreikius, neatsižvelgiant į nagrinėjamo skrydžio atšaukimo priežastį (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *IATA ir ELFAA*, C-344/04, EU:C:2006:10, 86 punktą).
- 27 Atsižvelgiant į šį tikslą, negalima pritarti tokiam Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punkto aiškinimui, pagal kurį pats oro vežėjas, prisiimdamas atsakomybę, turi pasirūpinti atitinkamų keleivių apgyvendinimo sąlygomis, nes dėl tokio pasirūpinimo būtini veiksmai viršija standartizuotos ir neatidėliotinos pagalbos sistemos, kurią Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė nustatyti keleivių naudai, ribas.
- 28 Reikia pridurti, kad aiškinimo, pagal kurį oro vežėjas neturi prievolės pats pasirūpinti apgyvendinimo sąlygomis, visų pirma nepaneigia aplinkybė (ją ON laiko nepriimtina), kad dėl tokio aiškinimo keleivis turėtų tapti minėta apgyvendinimą teikiančio viešbučio valdytojo sutarties partneriu. Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punkte tik nustatyta oro vežėjo prievolė atitinkamiems keleiviams nemokamai pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje, tačiau neapibrėžiamos sutartinius santykius, kurie gali atsirasti vykdant šią prievolę, reglamentuojančios taisyklės.
- 29 Be to, priešingai, nei iš esmės teigia ON, dėl tokio aiškinimo Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 3 dalyje oro vežėjui nustatyta prievolė taikant šį straipsnį daug dėmesio skirti riboto judrumo asmenų poreikių patenkinimui nepraranda savo prasmės. Iš tiesų, net jei oro vežėjas neturi prievolės pats pasirūpinti keleivių, kurių skrydis atšauktas, apgyvendinimo viešbutyje sąlygomis, jis, kaip nurodyta minėto reglamento 13 konstatuojamojoje dalyje, turi tinkamai pasirūpinti keleiviais, o tai reiškia, kad oro vežėjas turi rūpestingai pasirinkti viešbutį, t. y. tik įsitikinęs, kad šis viešbutis gali patenkinti

pagrįstus kokybės ir saugumo lūkesčius ir kad, kiek tai susiję su riboto judrumo asmenimis, kaip antai ON, viešbutis yra įrengtas taip, kad jis gali juos priimti tinkamomis sąlygomis; prireikus jis turi įspėti tą patį viešbutį apie atitinkamų asmenų ribotą judrumą.

- 30 Galiausiai, nors, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgiant į keleivių apsaugos tikslą, būtų galima plačiau aiškinti oro vežėjams tenkančią prievolę pasirūpinti keleiviais ir laikyti, kad jie turi prievolę pasirūpinti keleivių apgyvendinimo viešbutyje sąlygomis, kadangi pastarieji, atsižvelgiant į sąlygas ir taisykles, kuriomis pagal nacionalinę teisę grindžiama deliktinė atsakomybė, gali pareikšti ieškinį savo oro vežėjui tokiu atveju, kaip nagrinėjamas šioje byloje, pažymėtina, kad Reglamente Nr. 261/2004 ši apsauga buvo įgyvendinta siauriau, nustatant standartizuotos ir neatidėliotinos pagalbos sistemą, kaip nurodyta šio sprendimo 26 punkte.
- 31 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, jog pagal šią nuostatą oro vežėjui nustatyta prievolė joje nurodytiems keleiviams nemokamai pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje nereiškia, kad šis vežėjas turi prievolę pasirūpinti ir pačiomis apgyvendinimo sąlygomis.

Dėl pirmojo klausimo

- 32 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 261/2004 turi būti aiškinamas taip, kad oro vežėjas, kuris pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą pasiūlė keleiviui, kurio skrydis buvo atšauktas, apgyvendinimą viešbutyje, vien pagal šį reglamentą gali būti įpareigotas atlyginti žalą, kurią šis keleivis patyrė dėl minėto viešbučio darbuotojų kaltės.
- 33 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad iš šio sprendimo 16 punkte nurodytos jurisprudencijos matyti, jog neįvykdžius prievolės apgyvendinti keleivis turi teisę į kompensaciją, tiesiogiai grindžiamą Reglamentu Nr. 261/2004, kiek tai susiję su sumomis, kurios yra būtinos, tinkamos ir protingos siekiant ištaisyti oro transporto vežėjo neįvykdytą prievolę pasirūpinti šiuo keleiviu. Šio teismo manymu, iš to galima daryti išvadą, kad teisė į kompensaciją kyla taip pat iš to, kad oro vežėjas netinkamai įvykdė šią prievolę.
- 34 Pirmiausia reikia pažymėti, kad hipotezė, jog oro vežėjas padarė pažeidimą, kuria grindžiamas pirmasis klausimas, paremta teiginiu, jog oro vežėjui pagal Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnio 1 dalies b punktą tenkanti prievolė pasirūpinti apima ir pasirūpinimą atitinkamų keleivių apgyvendinimo sąlygomis, todėl galimai oro vežėjo šiomis aplinkybėmis įgalioto viešbučio padarytas pažeidimas gali reikšti netinkamą to paties oro vežėjo minėtos prievolės įvykdymą ir dėl to jam gali kilti atsakomybė.
- 35 Vis dėlto, atsižvelgiant į atsakymą į antrąjį klausimą, šį teiginį reikia laikyti klaidingu.
- 36 Bet kuriuo atveju reikia konstatuoti, kaip tai padarė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad teisė į kompensaciją, kurią įgyja keleiviai tais atvejais, kai oro vežėjas neįvykdo Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnyje numatytos prievolės pasirūpinti keleiviais, susijusi tik su sumų, kurios, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes, yra būtinos, tinkamos ir protingos siekiant ištaisyti oro vežėjo neįvykdytą prievolę pasirūpinti, grąžinimu.
- 37 Todėl teisė į minėtų sumų grąžinimą visiškai atitinka minėtame reglamente nustatytos standartizuotų ir neatidėliotinių žalos atlyginimo priemonių sistemos logiką, nes šios sumos skirtos kompensuoti šių keleivių išlaidoms, patirtoms siekiant gauti tas pačias standartines ir neatidėliotinas paslaugas, kurias jiems privalėjo pasiūlyti oro vežėjas, ir šiuo tikslu nebūtina kiekvienu atskiru atveju vertinti kiekvieno keleivio konkrečios situacijos.

- 38 Kita vertus, siekiant atlyginti individualią žalą, atsiradusią dėl Reglamento Nr. 261/2004 9 straipsnyje nurodyto apgyvendinimo tikslais oro vežėjo pasirinkto viešbučio darbuotojų kaltės, būtina reikėtų įvertinti minėtos žalos dydį kiekvienu atveju, o tai viršytų standartinių ir neatidėliotinių žalos atlyginimo priemonių, numatytų Reglamente Nr. 261/2004, apimtį.
- 39 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Reglamentas Nr. 261/2004 nenumato individualios žalos, kuriai atlyginti kiekvienu atveju reikia įvertinti padarytos žalos dydį, atlyginimo (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 29 d. Sprendimo *Rusu*, C-354/18, EU:C:2019:637, 31 punktą).
- 40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamentas Nr. 261/2004 aiškintinas taip, jog oro vežėjas, kuris pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą pasiūlė keleiviui, kurio skrydis buvo atšauktas, apgyvendinimą viešbutyje, vien pagal šį reglamentą neturi prievolės atlyginti šiam keleiviui žalos, patirtos dėl viešbučio darbuotojų kaltės.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinių bylų šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamosiose bylose, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 261/2004, nustatančio bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 295/91, 9 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, jog pagal šią nuostatą oro vežėjui nustatyta prievolė joje nurodytiems keleiviams nemokamai pasiūlyti apgyvendinimą viešbutyje nereiškia, kad šis vežėjas turi prievolę pasirūpinti ir pačiomis apgyvendinimo sąlygomis.**
- 2. Reglamentas Nr. 261/2004 turi būti aiškinamas taip, kad oro vežėjas, kuris pagal šio reglamento 9 straipsnio 1 dalies b punktą pasiūlė keleiviui, kurio skrydis buvo atšauktas, apgyvendinimą viešbutyje, vien pagal šį reglamentą neturi prievolės atlyginti žalos, kurią šis keleivis patyrė dėl viešbučio darbuotojų kaltės.**

Parašai.